

ÅRSRAPPORT FÖR 2022

Ramavtal 7 – Storstad Göteborg

Finansiering och medfinansiering avseende ökad tillgänglighet i storstäderna samt ökat bostadsbyggande enligt Sverigeförhandlingen

Rapport 2022:1

Mars 2023

Uppdrag och beslut

Göteborgs stad har tillsammans med Västra Götalandsregionen och staten genom Sverigeförhandlingen ingått avtal om utbyggnad av kollektivtrafik, cykelbanor och bostadsutbyggnad.

Ramavtalet med tillhörande Objektavtal undertecknades i december 2017 efter beslut i kommunfullmäktige samt regionfullmäktige. Regeringen fastställde avtalen i juni 2018.

I enlighet med paragraf 9.10 ska staten ansvara för uppföljning och årlig rapportering till regeringen avseende kollektivtrafiks- och cykelobjektens genomförande samt färdigställandet av bostäder.

Av paragraf 9.5 i Ramavtalet framgår att staten tillsätter styrelsens ordförande och ersättare. Respektive part utser en ordinarie ledamot och en ersättare till styrelsen.

Regeringen beslutade i juni 2019 att utse Catharina Håkansson Boman som ledamot tillika ordförande i styrelsen för uppföljning av avtal om finansiering och medfinansiering avseende ökad tillgänglighet samt ökat bostadsbyggande enligt Sverigeförhandlingen. Regeringen beslutade i juni 2018 att utse Jörgen Einarsson som ersättare till ordförande samt att Trafikverket ska bistå med resurser för styrelsens sekretariat.

Uppföljningen innefattar Ramavtalet, eventuella ändringar och tilläggsavtal avseende såväl kollektivtrafiks- och cykelutbyggnad som ökat bostadsbyggande och ekonomi i projektet, finansiering samt samhällsnytta. Rapportering sker årsvis och är baserad, bland annat, på insänd redovisning från Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen.

Denna Årsrapport 2022 godkändes i styrelsen den 10 mars 2023.

1. Bostadsbyggandet

Under 2022 har totalt 3 173 bostäder färdigställts. Fram till utgången av år 2022 har sammantaget 12 122 bostäder blivit färdigställda inom kollektivtrafikobjektens influensområden. I och med årets inrapportering är 27 procent av bostadsåtagandet utfört. Därtill är ytterligare 5 265 bostäder påbörjade men ännu inte färdigställda.

Kollektivtrafik-objekt	Bostads-åtagande enligt avtal	Bostäder i pågående planeringsprocess**	Bostäder i hittills antagna detaljplaner	Påbörjade bostäder	Färdigställda bostäder	
					Totalt	Förändring från föregående år
Brunnsbo - Linné	36 500	6 327		2 196	9 391	2 186
Backastråket	3 340	1 220		1 055	1 570	563
Norra Älvstranden	5 840	438		343	1 161	424
ej fördelade*		4 377		1 671		
Summa	45 680	12 362		5 265	12 122	3 173

* Bostäder inom flera influensområden som ännu inte fördelats per objekt

** Här ingår detaljplaner som sedan 1 dec 2017 har fått "Beslut om att starta projektet" i byggnadsnämnden

Göteborgs stad får tillgodoräkna bostäder från december 2017 då avtalet undertecknades.

2. Infrastrukturens utbyggnad

Staten, Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen har i Sverigeförhandlingens Ramavtal 7 – storstad Göteborg kommit överens om gemensamma satsningar på nyskapande av infrastruktur och bostäder. Ramavtal med tillhörande Objektavtal samt Tilläggsavtal 2022 innehåller finansiering för utbyggnad av tre kollektivtrafikobjekt, åtta cykelobjekt och åtagande om 45 680 nya bostäder.

Objektet Linbana Centrum är avslutat och utreglerat ur Ramavtalet i samband med Tilläggsavtal 2022.

Kollektivtrafikobjekten

Ramavtal med tillhörande Objektavtal samt Tilläggsavtal 2022 innehåller finansiering (projektmedel) för utbyggnad av objekten Spårväg Brunnsbo - Linné, BRT Backastråket samt BRT Norra Älvstranden.

Spårväg Brunnsbo - Linné

Spårväg Brunnsbo-Linné har delats upp i tre delsträckor som ligger efter varandra i tid. De tre delprojekten utförs oberoende av varandra utifrån respektive delprojekts förutsättningar. För närvarande befinner sig delprojekten i helt olika faser.

För delsträckan Brunnsbo-Hjalmar Brantingsplatsen ska ett mittförlagt kollektivtrafikstråk för citybuss och spårväg utföras. Beslut har tagits att utföra utbyggnaden av projektet i två steg, där det första steget innebär utbyggnad av bussgata förberedd för spår och det andra steget innefattar spårutbyggnaden. För att kunna takta med detaljplanerna i området kommer byggnationen av projektet följa utbyggnaden av detaljplanerna. Det får till följd att

utbyggnaden av bussgata kommer ske etappvis inom de olika detaljplanerna. Sluttiden då delsträckan kan anslutas till övrigt spårvägssystem är planerad till år 2029.

För delsträckan Frihamnen-Lindholmen är projektering genomförd och förfrågningsunderlag för entreprenadupphandling utskickad. Start av entreprenad för projektet är planerad till våren 2023. Detaljplanen för spårområdet är nu lagakraftvunnen vilket innebär att delsträckan har de tillstånd som krävs för att påbörja byggnation. Delsträckan har täta samband med flera stadsutvecklingsprojekt i området och den framtida stadsutvecklingen av såväl Frihamnen som Lindholmen. Då projektets uppstart blev senarelagd är projektet cirka tre år försenat och trafiköppning är planerad till årsskiftet 2025/2026.

För delsträckan Lindholmen-Linnéplatsen har kommunfullmäktige samt regionfullmäktige fattat beslut om ett tunnelalternativ under 2021. En tunnelloösning bedöms ge bättre förutsättningar för ett kapacitetsstarkt och effektivt resande på Lindholmsförbindelsen, minst påverkan på sjöfarten samt bättre förutsättningar för en god stadsmiljöutveckling. Tunnelalternativet innebär att sträckan Lindholmen-Linnéplatsen enbart kommer att trafikeras av spårvägstrafik.

På delsträckan pågår nu två olika genomförandestudier, Lindholmen till Vegasvackan samt Vegasvackan till Linnéplatsen. En rad olika undersökningar genomförs för att studera bergtäckning och bergkvalitet längs hela sträckan. Parallellt bedrivs olika utredningar för att kunna fastslå linjesträckningen för spåret. Delsträckan kommer att hanteras genom en järnvägsplan i kombination med en rad olika detaljplaner som styr planläggningen utanför tunneln, dvs. ytorna utanför området för järnvägsplanen.

Backastråket

Projektets uppdrag är att bygga ett separat kollektivtrafikstråk för Citybuss/BRT mellan Balladgatan och Körkarlens Gata. Det ska vara möjligt att trafikera med elbussar och sträckan ska förberedas för en möjlig framtida trafikering med spårväg.

En genomförandestudie upphandlades under februari 2020 och färdigställdes i mars 2021. Genomförandestudien ligger till grund för projektering och byggnation av citybussanläggning med egen körbana och möjlighet till el-laddning/eldrift, med linjeföring och sektionbredd förberedd för spårväg.

I augusti 2022 inkom inköpsbeslut för projektering av det södra utredningsområdet som ingår i Backastråket, därefter i november 2022 genomfördes upphandlingen av projektering. Projekteringen av det södra utredningsområdet planeras att starta januari 2023.

Norra Älvstranden

Projektets uppdrag är att bygga ett separat kollektivtrafikstråk för Citybuss/BRT mellan Lindholmen och Vårväderstorget via Ivarsbergsmotet. Det ska vara möjligt att trafikera med elbussar och sträckan ska förberedas för en möjlig framtida trafikering med spårväg.

Projektet har delats upp i två olika etapper, Lindholmen – Ivarsbergsmotet samt Ivarsbergsmotet – Vårvädertorget.

För den första etappen mellan Lindholmen och Ivarsbergsmotet blev genomförandestudien klar under 2022. Genomförandestudien behöver kompletteras med kalkyl för ledningsflytt, parkeringsutredning och gestaltningsutredning. Genomförandestudien för sträckan delades upp i två olika faser för att samordna utformningen av detaljplaner, där det i dagsläget råder en intressekonflikt. För att lösa ut frågan kommer projektet upphandla en konsult som skall ta fram trafik- och utformningsförslag för den aktuella sträckan. En ytterligare orsak till att sträckan delades upp i två faser är för att hantera en högspänningsledning inom området. Staden och Göteborg Energi behöver gemensamt hitta ett lämpligt läge för ledningsrätten. Genomförandestudien innefattar två olika trafikförslag där Cykelfrämjandet och Park- och naturförvaltningen har fått besvara vilket trafikförslag de förordar.

På del av sträckan finns mark som behövs för utbyggnaden upplåten till Trafikverkets byggnation av Hamnbanan, vilket förskjuter delar av projektet i tid. Ett avtal är tecknad mellan Trafikverket och staden om återställning av dessa ytor.

För etappen Ivarsbergsmotet – Vårvädertorget har under 2022 projektet påbörjat en upphandling av konsult som skall ta fram en stråkstudie. Syftet med stråkstudien är att utreda genomförbarheten samt klargöra lämpliga sträckningar. Vidare kommer stråkstudien utgöra ett beslutsunderlag för projektets kommande skeden. Stråkstudien förväntas vara klar 2023.

Cykelobjekten

Ramavtal 7 - Storstad Göteborg omfattar åtta cykelobjekt med beräknad utförandetid från år 2019 till år 2027.

Tre av genomförandestudierna, Backaplan-Bräckemotet, Annedal-Götaplatsen samt Stigberget-Saltholmen, blev färdigställda under 2020. I takt med att de övriga genomförandestudierna blir färdiga kommer projektering att starta.

Det första cykelobjektet, Backaplan-Bräckemotet, planeras vara fullt utbyggt och redo att trafikeras under 2023.

Del av Objektet Norra älvstranden, sträckan Hisingsbron-Älvsborgsbron, planeras också vara färdigställd under 2023, men resterande delar av sträckan behöver senareläggas. Detta beror på att delar av planeringen och byggnation är knutna till etapp Spårväg och Citybuss mellan Frihamnen och Lindholmen samt stråket för Citybuss mellan Lindholmen-Ivarsbergsmotet.

3. Finansiering och ekonomi

Staten, Göteborgs stad och Västra Götalandsregionen har i Ramavtal kommit överens om finansiering för utbyggnad av kollektivtrafikobjekten genom projektmedel.

Göteborgs Stad fakturerar staten enligt beslutade betalplaner. Inbetalningarna regleras med konsumentprisindex (KPI). Betalplanen kan revideras om någon part så påkallar i syfte att undvika överlikviditet.

För cykelobjekten uppgår den totala finansieringen, som avtalats mellan avtalsparterna Göteborg Stad och Staten, till 241 miljoner kronor i 2016-01 års prisnivå. För cykelobjekten

Backaplan-Bräckemotet samt Backaplan-Kärra, med en total investeringskostnad på mer än 50 miljoner kronor, betalar Staten löpande sin andel under investeringstiden. För övriga cykelobjekt betalar Staten ut medel när respektive cykelobjekt är färdigställt i enlighet med avtalet. Beloppen ska räknas om med hänsyn till förändringen i KPI.

Utfall och fakturering av kollektivtrafikobjekten

Under perioden 2017 till december 2022 har kommunen upparbetat totalt 281,6 miljoner kronor. Under januari-december 2022 har kommunen upparbetat 80,2 miljoner kronor.

Nedan tabell visar ackumulerat utfall och fakturerat belopp till staten sedan projektstart samt för utfall för 2022, i miljoner kronor.

KOLLEKTIVTRAFIK Ekonomisk redovisning (mnkr)		Ackumulerat utfall			Utfall, innevarande period		
Objekt	Total kostnad enligt avtal ¹⁾	Utfall kostnader	Fakturerat staten ink KPI ²⁾	varav KPI ²⁾	Utfall kostnader	Fakturerat staten ink KPI ²⁾	varav KPI ²⁾
Linbanan Centrum	102,0	109,0	26,8	1,8	0,0	0,0	0,0
N. Älvstranden, spårväg & Citybuss	5 621,0	126,4	63,8	2,0	69,6	32,6	0,0
Backastråket Citybuss	400,0	41,9	21,6	0,5	9,9	14,9	0,3
N. Älvstranden, Västra delen Citybuss	700,0	4,3	7,3	0,2	0,7	4,8	0,1
Projektkostnader	6 823,0	281,6	119,5	4,5	80,2	52,3	0,4

1) Totalbelopp enligt avtalad prisnivå, jan 2016.

2) Viss avvikelser av KPI för innevarande period kan förekomma till följd av kalendereffekt.

Den ackumulerade faktureringen från kommunen till staten uppgår per december 2022 till 119,5 miljoner kronor. Av dessa utgör 4,5 miljoner kronor kompensation för prisnivåförändring i enlighet med KPI jämfört med januari 2016. Fakturering för KPI avseende 2022 faktureras i samband med första faktureringen 2023.

Utfall och fakturering av cykelobjekten

Göteborgs Stad har fakturerat staten 5,9 miljoner kronor för medfinansiering under 2022.

CYKEL - Ekonomisk redovisning (mnkr)			Ackumulerat utfall			Utfall innevarande period		
Avtal	Objekt	Total kostnad enligt avtal	Utfall, färdigställda objekt	Fakturerat stat ink KPI ¹⁾	varav KPI ¹⁾	Utfall färdigställda objekt under året	Fakturerat stat ink KPI ¹⁾	varav KPI ¹⁾
Avtal 7	Backaplan-Bräcke	54,0	19,2	7,6	0,2	11,9	5,9	0,1
Summa		54,0	19,2	7,6	0,2	11,9	5,9	0,1

1) Viss avvikelser av KPI för innevarande period kan förekomma till följd av kalendereffekt

Kostnadsuppföljning och riskhantering

För projektet Spårväg Brunnsbo – Linné, inklusive tunneln under Göta Älv, finns en rad olika parallella processer/utredningar, som t.ex. miljödömmar, vattendömmar, kulturresevat med mera. Dessa riskerar försena färdigställandetiden. Projektet arbetar med driva på styrande aktiviteter i tidplanen som ger effekt på sluttiden. Uppmärksammade risker inom projektet är samordning mellan angränsande projekt/detaljplaner samt utformning av Linnéplatsen. För att minimera riskerna pågår samordning och framtagande av olika utformningar av Linnéplatsen som kontinuerligt kommuniceras med övriga intressenter.

För projektet Citybuss Backastråket uppmärksammas fyra risker; samordning mellan områdestrafik/citybusstrafik, intern samordning mellan förvaltningen, förseningar av

detaljplan Gåsagången samt ökade entreprenadkostnader. Projektet agerar med utökad samordning med Västtrafik och information mellan berörda förvaltningar samt gällande detaljplanen söka hitta temporära lösningar så att konsekvenserna minimeras och att trafikstart kan ske år 2025.

För projektet Citybuss Norra Älvstranden pågår arbete med Trafikverket gällande servitutsavtal och genomförandeavtal gällande ombyggnation av Hamnbanan samt en eventuell insatsväg till tunnel/tråg för Hamnbanan. Gällande markåtkomst för byggnation av Objektet har Exploateringskontoret och Älvstranden Utveckling inlett förhandlingar om rivning av hela, eller delar av, Lidaverken för åtkomst av nödvändig markyta. Vidare pågår arbete för hantering av detaljplaner norr om Eriksbergsdockan samt dialog med Göteborg Energi om lämplig korridor och tidplan för eventuell ledningsflytt.

4. Tidplan

För Brunnsbo – Linné har under 2022 presenterades en reviderad tidplan för delsträckan Lindholmen-Linnéplatsen som innebär en förskjutning av trafikpåsläpp till 2039 i stället för 2035. Förändringen orsakas bland annat av ökad komplexitet vid byggnation av tunnel i Göta älv, försenad start av detaljplaner längs sträckan, samt att tider för eventuella överklaganden har adderats till tidplanen. Beslut av justerad betalplan väntas ske under 2023.

Även för Backastråket finns risk för senareläggning kopplat till problematik med skyfallshantering i detaljplan Gåsagången. Under år 2022 har stort fokus lagts på samordning med angränsande projekt och detaljplaner. Utmed sträckan påverkas projektet av flera detaljplaner som är i olika skeden, vilket kan komma att påverka projektets genomförande och tidplan.

För Norra Älvstranden har under 2022 en justerad betalplan för Norra Älvstranden beslutats av styrelsen. Justeringen innebär ingen förändring av objektets planerade trafiköppnande år 2031.

För cykelobjekten genomförs en översyn av tidplanerna i samband med respektive objekts genomförandestudie.

5. Stadsbyggande och samhällsnyttor

Göteborgs stad har sammantaget, från undertecknandet av avtalet fram till utgången av 2022, färdigställt 12 122 bostäder. Under 2022 färdigställdes 3 173 bostäder. För närvarande befinner sig cirka 5 260 bostäder inom influensområdet under pågående byggnation.

Världsekonomin har under 2022 präglats av att inflationen har stigit till nivåer som inte setts på decennier. Utvecklingen under 2022 föregicks av en lång period av mycket låga räntor som medförde snabbt stigande skulder och höga priser på bland annat bostäder och kommersiella fastigheter. Dessa förutsättningar har varit en grundläggande förutsättning för de senaste årens höga takt i bostadsbyggandet. Det förklarar även det stora antalet färdigställda bostäder under 2022 och 2023.

När förutsättningarna nu har förändrats innebär det lägre risktagande, högre finansieringskostnader och en tilltagande osäkerhet om framtiden vilket har lett till betydande prisnedgångar på finansiella tillgångar. Fallande bostadspriser, i kombination med högre byggkostnader och ökade finansieringskostnader för byggföretagen, påverkar bostadsinvesteringarna negativt. Bostadsinvesteringarna minskade det tredje kvartalet 2022 och i prognosen fortsätter nedgången under 2023. Höga materialpriser i kombination med höga marknadsräntor och lägre bostadspriser förväntas leda till ett kraftigt fall i nyproduktionen.

Det är dock för tidigt att bedöma exakt hur nuvarande marknadsutveckling långsiktigt kommer påverka bostadsmarknaden i Göteborg fram till år 2035.

6. Tilläggsavtal och väsentliga beslut

Under 2022 godkändes Tilläggsavtal till Ramavtal 7 av kommunens och regionens fullmäktigeförsamlingar samt av regeringen. Tilläggsavtalet omfattar att objekt Linbanan reglerats ut ur Ramavtalet samt avslut av Objektavtal Linbanan Centrum. Tilläggsavtalet omfattar även en justering av objektet Spårväg Brunnsbo – Linné avseende ny budget, reglering av eventuella framtida kostnadsökningar, utökat bostadsåtagande samt ytterligare två cykelobjekt.

Under 2022 har även en justerad betalplan för Norra Älvstranden beslutats av styrelsen, 2022-03-11.

Sammanställning av tidigare väsentliga beslut

- 2021-03-04 Justerade betalplaner för Spårväg Brunnsbo – Linné, Norra Älvstranden och Backastråket
- 2020-03-20 Justerade betalplaner för Spårväg Brunnsbo – Linné, Norra Älvstranden och Backastråket

SEKRETARIATET FÖR UPPFÖLJNING
AV STOCKHOLMSFÖRHANDLINGEN OCH
SVERIGEFÖRHANDLINGENS STORSTADSAVTAL

c/o Trafikverket
172 90 Sundbyberg

Besöksadress: Solna Strandväg 98

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 0243-795 90

www.trafikverket.se

FÄRDIGSTÄLLDA BOSTÄDER 2022 INOM RAMAVTAL 7 – GÖTEBORG

Inom ramen för uppföljningen av Ramavtal 7 – storstadsavtal Göteborg, angående finansiering och medfinansiering avseende ökad tillgänglighet i storstäderna samt ökat bostadsbyggande, redogörs årligen för hur många bostäder som färdigställts fram till redovisningstillfället.

I nedanstående tabell redovisas alla färdigställda bostäder som ligger inom kollektivtrafiksobjektens influensområden och som kan återrapporteras inom bostadsåtagandet. Rapportering är baserad på insänd redovisning från Göteborgs stad.

Beskrivning	Färdigställda bostäder
KALLEBÄCK,DEL AV DETALJPLAN FÖR BLANDAD STADSBEBYGGELSE VID TÄNDSTICKSFABRIKEN	382
JÄRNBROTT,DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER VID NYMILSGATAN	330
SANDARNA,FÖRSKOLA OCH STUDENTBOSTÄDER VID SVEN BROLIDS VÄG	327
SKOGOME,DETALJPLAN FÖR LILLHAGSPARKEN	268
BACKA,DETALJPLAN FÖR OMRÅDE VID SELMA LAGERLÖFS TORG	258
DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER I FIXFABRIKSOMRÅDET INOM STADSDELARNA KUNGSLADUGÅRD OCH SANDARNA	236
JÄRNBROTT,DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER I HÖGSBOHÖJD,EN DEL AV BOSTAD2021	198
SANNEGÅRDEN,DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER VID VALSKVARNSGATAN,EN DEL AV BOSTAD 2021	176
BISKOPSGÅRDEN,BOSTÄDER VID LÅNGSTRÖMSGATAN	175
DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER VID NICKELMYNTSGATAN INOM STADSDELEN HÖGSBO I GÖTEBORG	149
KROKSLÄTT,DETALJPLAN FÖR STUDENTBOSTÄDER PÅ OLOFSHÖJD	101
RAMBERGSSTADEN OCH BISKOPSGÅRDEN,DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER M.M.VID RAMBERGSVALLEN	76
JÄRNBROTT,DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER VID FLATÅS PARK	72
DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER VID KLÖVERVALLSGATAN INOM STADSDELEN TOLERED I GÖTEBORG	62
MAJORNA,BOSTÄDER M.M.VID ÖVRE DELEN AV ÄRLEGATAN	41
OLIVEDAL,DETALJPLAN FÖR PÅBYGGNAD AV BOSTÄDER I KV FLAGGSKEPPET MFL VID JUNGMA NSGATAN	38
BACKA,DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER MM VÄSTER OM LITTERATURGATAN ETAPP 1	29
BISKOPSGÅRDEN,DP FÖR BOSTÄDER MELLAN SÖDRA OCH NORRA BISKOPSGÅRDEN	20
VASASTADEN,KULTURFASTIGHETER VID SÖDRA VIKTORIAGATAN OCH FÖRENINGSGATAN	10
MAJORNA,DETALJPLAN FÖR BMSS VID KABELGATAN	8
BRÄCKE,BRÄCKE DIAKONI	6
MASTHUGGET,BOSTÄDER VID VÄRMLANDSGATAN	4
BACKA,BOSTÄDER VID STORA ARÖDSGATAN	4
LORENSBERG,BOSTÄDER VID EKLANDAGATAN(KV 33 SKOKLOSTER)	3
TUVE OCH KVILBÄCKEN,BOSTÄDER I HILDEDAL	1
VASASTADEN,KVARTEREN 1-9	1
SANNEGÅRDEN,ÖSTRA SANNEGÅRD SHAMNEN 2	1
BACKA,DETALJPLAN FÖR BOSTÄDER I BACKADALENS VILLAOMRÅDE	1
JOHANNEBERG,BOSTÄDER VID EKLANDAGATAN-SÖDRA VÄGEN	1
STAMPEN,TILLÄGG TILL DETALJPLAN BOSTÄDER VID FOLKUNGAGATAN-STAMPGATAN-BALDERSGATAN,(KV 10 B)	1
OLIVEDAL,ÄNDRING GENOM TILLÄGG TILL DP FÖR 11 KV BÄCKEBRON	7
Stadsplan	183
Utanför plan	4
Summa Göteborg	3173